

17

П Р О Л О Г

Дар назди дарвозаи корхонаи нафтбарорӣ коргарҳи бекор ҷа
омада кор талаб мекунад.

Коргарон: Кор! Кор!

Кор меҳохем!

Кор! Кор!

Кор меҳохем!

/Аке аз коргарон ба минбар ба коргарон мурочидат мекунад. Ин
Тазар в мебошад/.

Тазарв: Бародарҳи захиракам! Сукуту савр беш аз ин

Барои мо гаранбор аст.

Ситамкӣ гар бисозад бо ситамхре, ки мебинад,-

Нигаҳдори ситамгор аст.

Нафас дар сина зиндонию кяшвар сар ба сар зиндон.

Дар он халқе гирифторм аст!

Коргарон: Гирифторм, бекорем,

Асирӣ дар ду озорем,

Ба чашми аҷнаби хорем.

Ҳамон насте, ки аз Корун

Зари мо, нафти мо

Нерӯи моро мебарад берун.

Тазарв: Бародархри захматкам! Илочи дарди мо

Найкору найкор аст.

Дуруд, ой чрзидон хуршеди озода, ки бе ту

Зиндагӣ тор аст.

Коргарон: Кор! Кор!

Кор мехоҳем, найкор мехоҳем!

Кор! Кор!

Кор мехоҳем, найкор мехоҳем.

Кор! Кор!

/полисоҳр Тазарвро дастгир карда мебаранд/.

НАМОИШИ I

/Тазарв дар зиндон/.

Тазарв— Ситора нест болои сирам то нурсам аз нураш, ки моҳи
равшани ^{ам} ~~ман~~ ни лаҳза:

Бедор аст ё хооб аст!

Эи нури нукраги, к-аз рӯзани зиндон дамад, найдост,

Ки саҳро гарки махтоб аст,

Дилам имшиб чу бози дар крфасифтода бетоб аст.

Ба ёд орам Парастуро,

Нигоҳу хандаи ӯро...

Гузашта моҳур. Ман мондаам дар гӯшаи зиндон

Миёни кртилу дуздон

На хукмою на кронуе. На имрузе, на фардое.

Эи озодон набинам хрч, касро гафри зиндонбони расвое,

Харолюе, чу санги сарди кабристон.

/Садон ^{ис} ~~ни~~ шунда мешавад/

Ба гӯш ояд садон но.

Дари зиндон чаро бевакт имшаб боз шуд:

Кист ин, ?

Оё хукми катл оварда ё фармони озода:

Ғам аст ин ё ки шодӣ?

Кистӣ? ?

Мавҷидӣ—Ого, натарсеад.

Бо шумо хастам бародар,

Аз бародар меҳрубонтар.

Хайр хоҳу аҳли имон.

Чеши худ гуфтам: худоро хуш набияд

Ин қадар озор бинад

Ин ҷавон дар кунҷи зиндон.

Қардам икдоми лозим, то шавӣ озод аз ин ҷр.

Қор меҳохд, бифармо.....

Пас қарор ин шуд—

Шаби якшанбе. Суи бандаргоҳ,

Дар ^{саати} ~~кати~~ як. Хрзиред, ого:

Тазарв— Хрзирам, Аммо...

Мачиди— Хотиратон чамъ бошад.

Ман қариби кӯхнакорам .

Ту намирӣ, ман бимирам—роздорам.

Дар макрми дӯсти қурбон кунам, воллоҳ, чрнро.

Корхр бар ӯхдан ман.

Ту фақат бо худ биёвар бастая нӯҳсад туманро..

НАМОИШИ II.

Дар кулбаи худ Парвату ва модараш ғамгин нишаставид.

Модар— Кӣ модонад, дар ин дунӣ чӣ сахтихр қашидам ман.

Ба даври зиндагӣ чуз ранчу бадбахтӣ чӣ дидам ман:

Чу духтар бачча будам, кулфати як хона бо ман буд.

Ғамси рӯз корам рахт шӯстан буд, рӯфтани буд.

Чу ноам рафт туй чордах, бо силии хола

Шудам порозаю гирёён, зани як марди чилсола.

Нихрли наврасе будам бидуни барги сабзи тар,

Гул овардам, шудам модар.

Чавониро надида ғуссан фарзанд **Пирам** кард.

Ғами як лукма нон аз умр серам кард....

Худор шукр, духтарчри, гули бахтат ба бор омад.

Бароят хостгори номдору пулдор, *омад*

Бигӯ, охир, чӣ мехохӣ аз ин беҳтар :

Парасту—Нагӯ, модар

Нагӯ, дигар!

Напурс аз ман, чӣ мехохӣ",

Худат аз дардам огоҳӣ,

Ту медонӣ, гирифтаам,

Ғамин аз дурри Ӯрам.

Ту мебинӣ, шабонгоҳри

Ду чашми ашкборамро.

Асири сарнавиштам ман,

Ба ҳрлам раҳм кун, модар!

Модар—Ту бар худ зиндагиро талх кардӣ.

Магар духтар, ~~духтар~~, шудӣ девона:

Мухаббат нест чизе чуз хайл, афсона.

Парасту—Оре, як хайли равшане, афсонаи зебо.

Ки рангу атру шодї меѣхед бар зиндагии мо.

Д У Э Т

Модар—Аз ин шодии рангоранги ту чизе надидам ман

Парасту—Вале хушбахтаи аз ранҷе, ки дар ишқаш кашидам ман.

Модар —Намецонам.

Эи гулзори муҳаббат барги сабзе ҳам начидам ман.

Парасту—Гузашт умрат ба нокомї, дарего гуфтаниат дер аст.

Ҳазорон орзу дорї, чї хрсил! Суратат нир аст,

Модар—Худовандо!

Дилам аз зиндагї сер аст....

Бигў, охир.

Чї мехоҳд ту аз ҷривам!

Парасту—маро хушбахт кун.

Модар—Бо чї?

Чї хушбахтї, кассе ки шаб надорад нон!

Чї дорад духтари як марди қарқрон!

Парасту—Чавонї, хирмани гесў, рухи ишқ, —обарин дорам

Ҳазорон орзу дар ҳар нигоҳи оташии дорам.

Модар—Ба хусни худ чї мағрурї!

Эи ранҷи зиндагї дурї.

8679

8679

Модар шир асту модар очиз.

Охир раҳи кун бар худ, Парасту.

Агар мурдем мо фардо.

Ки мегирад суроғатро?

Парасту—Тазарви меҳрубон.

Модар—Ҳамон бадбахти бекоре, ки дар зиндон ғарибтор аст:

Ба чашми марду зан **Хор** аст:

Парасту—Чи **хори**?

Сарбаланд аст ӯ, ки дар майдони пайкор аст.

Модар—Парасту, бас кун ин лачғозии тифлонаро.

Имшаб оғои Маҷидӣ карда меҳмонӣ.

Фиристода бароят ин либосу кафшу ин гулро.

Муборак бод, духтарчон, бинӯш.

Парасту—Кафшан менӯшаму инро намеиӯшам.

Модар—Бирав берун аз ин хона,

Ба ҳар гӯре, ки меҳокӣ.

Бирав, гум шав:

Парасту—Ба амри ту. Худо ҳрбиз.

Парасту меиравад. Модар парешону пушаймон.

Тазарв / модарояд.

Газар-Салом, эй мөхрүбөн модар.

Царасту ку:

Модар-Намедонам, нариц аз ошён берун.

Бярав, зудтар Үрө найдо кун.

Ки аз ^{гуссам} гуссам дил хун.

/Газав меравад нарда нүшида мешавад/

1/ Лазбозэй—якрахагй.

НАМОИШИ Ш.

/Парасту дар ҷангал/

Парасту—Дарахтон, дӯстони ман, чаро хомӯшу берангед?

Магар имшаб шумо ҳам мисли ман танхрӯву дилтангед?

Ту, эй нахли ҷавон, ҳис мекуни як зарра дардамро:

Ғамавро, шодиявро, орзуямро, набардамро

Ту, эй мавҷуди лойи лоуболи, ваҳ! Ҷа хушбахтӣ,—

Дарахтӣ.

Дил мадорӣ чун гули оташ.

Хамеша сабзию ҳар лаҳза боли ҳарза созе зад,

Ба рақр об.

Ҷа рақри ваҳшии мудхил.

Ҷа айши бесару ное!

Ба ту арзонӣ он шодӣ,

Ба мван ин номуродӣ. Ох,—...

/Парасту меғирьяд/. Аз дур овози Тазарв ба гӯш меояд/

Тазарв—Парасту, пайки шуршӯри баҳрон,

Умеда равшани ҷашм-интизорон

Доби даръё гули худрӯ баромад,

Биё шодӣ кунем, хичрон сар омад.

/Бо хамдигар рӯбарӯ мешаванд/

Парасту—Чӣ хушбахтам! Хамеша бо ту хоҳам буд.

Тазарв/месарояд/—"Маро бибӯс, маро бибӯс барои охири бор.

Худо туро нигаҳдор,

Ки меравам ба сӯи сарнавишт,

Бахрри мо гузашта

Гузаштахр гузашта,

Равам ба чустучӯи сарнавишт.

Дар миёни тӯфон хамшаймон бо қайқронхр

Гузашта аз ҷрн, бояд бигзашт аз тӯфонхр.

Ба нимашабхр дорам бо ӯрам наймонхр,

Ки бар фурӯзам оташхр дар кӯҳдотонхр,

Шоби сиях, сахар кунам, зи тира-рах, гузар кунам.

Нигаҳ, кун, эй гули ман,

Сиршики ғам маяҷкан барои ман ба доман".

Парасту—Магар оҳанги рафтаи дорӣ?

Тазарв—Оре, чора чуз ин нест.

То кай гох, зиндон, гох, бекорӣ!

Чавонам, зиндагӣ мехоҳаму инқи Парастура,

Нигоҳу хандаи ӯро.

Ман инсонам, чу инсон кор мецохам,

Хунар мецохому пайкор мецохам.

Чаро мо дар Ватан бекохумон хоотем!

Чаро бекочан беконагон хоотем!

Чаро дар зиндагӣ ин кадр дарду ранҷро дорем,

Чаро садро "чаро" дорем:

Парасту—Кай меравӣ?

Тазарв—Имшаб.

Парасту—Кучр?

Тазарв—Кувайт.

Парасту—Танхр?

Тазарв—Не, як нафар нӯхсад туман мегирад

Аз хар як **Кас** панҷро, нафар бекори дигар.

Ки дар хориҷ, ба мо як сол

Кору ҷр диҳад.

Парасту—Худоро! Ин гирифториот.

Тазарв—Илоҷи дарди бекориот...

Парасту— Хамеша бо ту хоҳам буд.

Тазарв— Дар бахри дигар аз бахри Парасту

Отъёна месозам аз гулхри хушбу.

Бистари нарми туро дар боии гулхри печон

Мекунам пинхри.

Бароят ~~де~~ субҳдам аз кӯхророн чӯча-қабки зинда меорам.

Дарахти мева меорам—

Ба бӯстон бахри фарзандони фардо

Харду.

Д У Э Т

Мо ки махрумем, махкуми хазорон дардем.

Мо насли набардем.

Дар дили тӯфону оташ раҳивардем.

То бибинад насли фардо

Рӯзгоре бехтар аз мо

Тазарв—"Духтари зебо, ҳамчун шабнами гулхр.

бо барги шақрикхр

Биншин бар боли боци сахар.

Духтари зебо, ~~чашмони~~ сиях, бикше,

Бо рӯи бихиштосо .

Бингар хандонам бори дигар.

Маро бибӯс, маро бибӯс барои охири бор.

Худо туро нигоҳдор,

Ки меравам ба сӯи сарнавишт.

Бахри мо гузашта,

Гузаштахр гузашта,

Равам ба ҷустуҷӯи сарнавишт.

/Тазарв меравад. Парасту ғамгиноне ба тарафи ӯ чашм меҷӯзад.

Ногаҳри мебинад, ки ~~наст~~ кассе бо полис гуфтугу мекунад/

Мачддӣ—Тазарв меравад имшаб.

Ба як нишона ду кор.

Маҳри шӯришгар маблағе саршор,

Барои бандаву саркор ҷи аз ин беҳтар:

Полис—Худо бахайр кунад, ғавқуллода душвор аст.

Мачддӣ—Барои мо магар ин кор аввалин бор аст:

Полис—Худо бахайр кунад, ғавқуллода душвор аст, душвор аст.

Мачддӣ—Ба фоли нек бигиред феълан ин чекро.

Қарори қатъии мо баъди тӯю меҳмони.

Полис—Худо ба хайр кунад, ғавқуллода душвор аст.

ғавқуллода душвор аст.

/Полису Мачддӣ меравад/

Парасту—Тазарв он ҷрст оё!

Гар набошад, сарнавшташ ҳаст.

Ман ҳам мерваам имшаб ба меҳмонӣ.

/Парда пушида мешавад/

НАМОИШИ IY.

/Дар хонаи Мачидӣ ба муносибати рӯзи таваллуди ӯ меҳмони бисёр
гирд омада хурсандӣ мекунанд. Як гурӯҳи меҳмонон твист мерақ-
санд. Парасту медарояд. Ғакро мекананд.

Ҳама/хор/-Ваҳ, аҷаб духтари дилнишинест!

Ин чӣ зебои ^шшаринест:

Кист ӯ?

Мачидӣ--Номзади ман--Парасту

/Боз твистро давом мециханд/

Парасту--Ба гушам ^Мин садоҳр шевани чуғз аст

дар шабҳри қабристон.

Ба чашмам, ^ЧЧехраҳр зинтасту ваҳлатзо.

Кучрӣ, эй умеди ҷри, ки андар ин ҳаёку

мондаам танҳр.

Шаби дардошно дер аст.

Дилам дар интизори ҳукми тақдир аст.

Ки афтада ба дасти насти ин Ҳасоҳ.

Чӣ мегӯянд ноқасоҳ?

Мачидӣ—Намедонам, чаро имнаб наредонам,

Азобам медахад афкори пинҳонам,

Эи ҳар чизе харосонам.

Полис—Шумо мастед.

Шумо сармасти ёру масти май хастед.

Мачидӣ—Намедонам.

Полис—Бидон, як зарра шубҳа чони муро медахад барбод.

Мачидӣ—Бизай як чони дигар ҳар чи бодо бод.

Гӯи бандаргоҳ,

(исқалс)

Ҳаракат додани крими онҳ

Ба ӯҳдаи ман.

Панҷоҳ, метр дуртар

Шиллики тир аз крими дигар

Ба амри шумо

Баровем, оғо.

/Мачидӣ ҳафттори хурдери ба зайб гузонт ҳамроҳи полис
аз дар берун меравад/ Парасту аз крими онҳ мебарояд/.

/Шарда пушида мешавад/Аз насаи Ина

НАМОИШИ ОХИРИН

/ Парасту дар ҷангал/

Парасту— Сари роҳам дарахтони сияҳпӯш
Азо доранду хомӯш
Ба зори гӯядам, мурғи шабовиз:
Нарав танҳо, шаби мудҳиш сиёҳ, ҳаст

Нарав соҳил, ки соҳил қатлгоҳ аст.
Ба ман ёри расои боди шабонгоҳ
Ки ҳамроҳат парам бо боли ҷонам
Тазарвадо магар бахшам раҳой
Наҷоти ӯст танҳо армонам

/ Соҳили руд. Қайиқ дида мешавад, коргарон барои нишастан ба қайиқ
тайёри мебинанд/

Тазарв —

Чудой аз Ватан дардест ёрон
Ки моро чора ҷуз он нест,
Дар ин роҳ мо на танҳо аз паи нонем,
Фарориҳои зиндонем
Ки гар монем,
Фардо
Қисмати мо
Маргу нобудист?
Ба сӯи сарнавишти хеш
Бо ҳам раҳсипор гардем,
Ба умеде, ки бар гардем.

Хори коргарон— Шаби торику бими мавҷу гирдоби чуниин ҳоил
Кучо донанд ҳоли мо сабукборони соҳилҳо".
Чи ҷой амину осоиш дар ин вайрона чун ҳардам,
Азобу факр мегӯяд, ки барбандед маҳмилҳо
Ватан, эй хоки атрофшони ту гаҳвораи умед,
Ту бо мо бошу ишқатро ғурузон соз дар дилҳо.

Bozari - 2809

СОДЕРЖАНИЕ

Лалаи	
Перевод <i>Бану Лахути</i>	1
Маленький чеканщик	
Перевод <i>М. Ваксмахера</i>	5
Прощальная песня	
Перевод <i>Б. Слуцкого</i>	16
Сокол	
Перевод <i>Я. Янова</i>	20
Встань, человек!	
Перевод <i>В. Журавлева</i>	28

Цена 40 коп.

Пресленев Альберт Александрович

ВСТАНЬ, ЧЕЛОВЕК!

Вокальный цикл

для среднего голоса с фортепиано

на стихи иранской поэтессы Ж а л е

Изд. № 51614. Т. п. 1964 г. № 178

Редактор *Р. Котляревский*. Художник *В. Бендигер* Лит. редактор *Р. Софронова*.
Техн. редактор *Р. Волховер*
Корректоры *В. Кравченко* и *В. Сердечков*
Нотная графика — *Т. Козлова*

Подп. к печати 20.II-1964 г. Печ. л. 4. Уч. изд. л. 4. Тираж 330. Зак. № 106

Ленинградское отделение издательства „Музыка“
Ленинград, Д-11, Инженерная, 9

Ленинградская фабрика офсетной печати № 5 „Главполиграфпрома“ Государственного
комитета Совета Министров СССР по печати. Ул. Черняховского, 17